

KOLMAINUPÜHA C AASTAL

Esimene lugemine (Õp8, 22-31)

Lugemine Õpetussõnade raamatust:

Issand on mind loonud oma töö alguses, esimeseks oma loodute seas muistetest aegadest peale. Igavikust alates sain ma kuju, kaugetest aegadest enne maailma algust. Ürgmerd polnud veel, kui ma sündisin, allikad polnud veel hakanud voolama. Enne kui mäed tekkisid olin mina juba sündinud - enne kui künkad said olema. Tema ei olnud teinud veel maad - ei välju ega kindlat mandripinda; kui tema lõi taevad, olin mina seal, siis, kui ta joonistas silmapiiri ürgvete kohale ja kinnitas taevasse pilverüngad. Ma olin seal, kui ta pani allikad voolama ürgvete voogudest, seadis merele piiri ja keelas tal sellest üle astuda. Ma olin tema kõrval nagu usaldusalune, kui ta ehitas maailma alusmüüri. Ma olin talle rõõmuks päevast päeva, mängisin tema ees igal ajal. Ma mängisin maa pinnal, mille tema oli loonud, ja tundsin rõõmu inimlaste pärast.

See on Jumala Sõna.

Vastulaul (Ps8 ,4-5. 6-7. 8-9)

R: Issand, Sinu nimi on vägev üle kogu maa.

Kui ma vaatan taevast, sinu sõrmede loomingut,
kuud ja tähti, mille oled kinnitanud laotusse -
mis on inimene, et sa temale mõtled,
inimese poeg, et sa tema eest hoolitsed?

R:

Sa oled ta teinud alamaks Jumalast ainult pisut,
krooninud teda au ja kirkusega.
Pannud ta valitsema sinu käte tööde üle,
seadnud kõik tema jalge alla.

R:

Kõik lambad, kitsed ja veised,
kõik metsloomad väljal,
kõik linnud taeva all ja kalad meres,
kõik, kes liiguvad mereradu mööda.

R:

Teine lugemine (Ro5, 1-5)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast roomlastele:

Vennad, me oleme usu läbi õigeks saanud ja nüüd on meil rahu Jumalaga, meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi. Temas me oleme armule ligi pääsenud ja selles armus me püsime, ning oleme uhked oma lootuse üle Issanda kirkusele vastu minna. Ometi mitte ainult selle pärast: me oleme uhked ka oma ahistuse üle, sest me teame, et ahistus teeb kannatlikuks, kannatlikkus püsivaks, püsivus annab lootuse, ja lootus ei jäta häbisse, sest Jumala armastus on välja valatud meie südameisse Püha Vaimu läbi, kes meile on antud.

See on Jumala Sõna.

Salm enne evangeeliumi (Ilm1, 8)

Halleluuja. Au olgu Isale ja Pojale ja Pühale Vaimule, temale, kes ta oli, on, ja tuleb taas. Halleluuja.

Evangeelium (Jh16 ,12-15)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Jeesus ütles oma jüngritele: "Mul on teile veel palju öelda, kuid praegu te ei suuda seda mõista. Aga kui tuleb tema, Tõe Vaim, siis juhatab ta teid tõe sisse. Tema ei räägi iseendast, vaid sellest, mida ta kuuleb, ning kuulutab teile ette seda, mis tulevikus sünnib. Tema laseb mu kirkusel avalikuks saada, sest minu omast ta võtab ja kuulutab teile. Kõik, mis kuulub Isale, on ka minu päralt, sellepärast ma ütlesingi, et ta võtab minu omast ja kuulutab teile."

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kui uurida oskussõnade ajalugu, võib sealt leida paljugi kummalist. Näiteks, et sõnal "matemaatika" pole algselt midagi tegemist arvude ja arvutamisega. "Matematiké techné" tähendab vanakreeka keeles ei midagi muud kui "õppimise kunsti". Niisamuti "füüsika" - vanakreeka keeles "fysiké" - tähendab "loomulik". Nende sõnade tänapäevane tähendus hakkas kujunema alles XV sajandil.

Arvude ja arvutamisega on inimesel olnud alati mingi kummaline

suhe, millest ta ei saanud välja jätta oma Jumalat ennastki. Juba aastatuhandete eest oli israeliitide peamiseks usudogmaks, et Jumal peab olema üks ja ainus, valitseja kõigi olendite üle, saatuse Issand, viimne kohtumõistja, kelle otsuseid pole enam võimalik edasi kaevata.

Paraku ei vasta niisugune ettekujutus Jumalast inimese kõige tähtsamale küsimusele: mida peame tegema meie, et olla temale meele järgi. Just selle jaoks sai Jumal Jeesuses inimeseks, et anda meile eeskuju, et me ei oleks egoistlikud ja lühinägelikud. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, iisraeli rahvas uskus, et nende Jumal on Looja. Kuid juba sellega, et ta lõi kogu maailmaruumi ja meie planeedi, loovutas ta midagi endast - ja seda enam avaldas ta end siis, kui ta end oma loodud inimesele ilmutas.

Üks jesuiidist professor, kes täitis aastaid Istanbuli ülikoolis kristluse õppetooli, jutustas kord, et tema loengud said olude sunnil täiesti ootamatu pöörde. Ta pidi õpetama kristluse aluseid erinevat usku üliõpilastele, ja seetõttu tuli teemat käsitleda väga ettevaatlikult, et ära hoida solvumisi ja konflikte. Püüdes leida neutraalset viisi kristlusest rääkimiseks, keskendas ta oma loengud sellele, kuidas õpetada usku lastele: kuidas rääkida Jumalast lastele nii, et nad aru saaksid. Professori sõnul õpivad moslemilapsed usku enamasti lihtsalt koraani pähe tuupides, ilma et nad selle sisust midagi taipaks. Ometi köitis ka moslemitest kuulajaid see mõte, kuidas võrdlus isast ja tema lastest saab olla sillaks Jumala nähtamatu vaimse olemuse juurde.

Juba Vanas Testamendis leiame me Aaroni õnnistussõnadest kolmese struktuuri: nagu Jumal käskis Aaronit rahvast õnnistada:

“Issand õnnistagu sind ja hoidku sind!

Issand lasku oma pale paista sinu peale ja olgu sulle armuline!

Issand tõstku oma pale sinu üle ja andku sulle rahu!” (4 Mo 6,22-26).

Selles õnnistuses saavad Jumala omadused inimese suhtes nähtavaks. Jumal ilmutab end selles nagu Isa, kes oma rahva eest hoolitseb, kes neid oma armus hoiab ja lausa pöörab oma palge nende poole. Juba selles õnnistuses said inimese igatsused kuju, mille kohaselt kujutati Jumalat inimese sarnasena.

Seda oligi ju inimestel kõige raskem taluda, et Jumal oli nii kaugel ära, ning loodeti, et ta tuleks lähemale, avaldaks selgemalt oma tahet ja laseks oma soosingul paista nende üle, kes tema tahet täidavad. Inimesed soovisid, et Jumal kinnitaks nende lootusi, et nad ei peaks tundma end mahajäetuna ega nägema oma maist elu mõttetuna. Nii kuulutasid prohvetid Lunastaja tulekut, keda nimetati Messiaks, kuigi seda tiitlit oli kasutatud juba varemgi.

“Messias”, ehk kreekapäraselt “Kristus”, oli üsna lai mõiste ja tähendas “Jumala salvitut”. Seda tiitlit kandsid ennekõike kuningad, kelle ametisseastumine oli tõesti seotud ülempreestri poolt läbiviidud salvimiserituaaliga. Harvem ja ülekantud tähenduses nimetati salvituks ka prohveteid, sest Jumal oli neid salvinud, see tähendab, nad erilise ülesandega maailma saatnud. Messiaks tavatseti nimetada isegi Pärsia kuningat Kүүrost (Js 45,1), sest Jumal oli andnud juudi rahva tema kätte, aga tema lubas neil pöörduda tagasi kodumaale. Paabeli vangipõlvest kuni Jeruusalemma templi rüvetamiseni kreeklaste poolt, umbes 170 aastat enne Kristust, kandsid messia tiitlit ka ülempreestrid.

Samas ootas Iisrael ka kedagi suurt Messiat, keda olid ette kuulutanud prohvetid ning kes oli seotud viimsepäeva sündmuste ja lunastusega. Kuid juutide kirjatundjad olid liigselt keskendunud Jumala üksõlemisele, nii et kui Jeesus väitis end olevat Jumala Poja, kes on üks oma Isaga, siis nad ei tunnustanud teda Messiana. Tegelikult Jeese õpetuses Ainujumalast, kes ilmutas end Kolmainsuse kujul, ei olnud mingit vastuolu – lihtsalt kirjatundjad ei mõelnud selle peale, et juba maailma ja inimese loomises pidi Jumal oma radikaalsest üksõlemisest loobuma.

Armsad õed ja vennad, Jumal sai inimeseks meie pärast. Jeesus ei olnud isik, kes Jumalaga konkureeris, vaid kes kehastas teda inimesele ja inimesena. Nii sai selgemaks kui kunagi varem, mida Jumal meilt ootab – selgus tuli ennekõike Jeese ristisurma ja ülestõusmise läbi. Just ihu surnuist ülestõusmises kinnitas Jumal, et ta ei ole mitte ainult vägev ja hirmuäratav, vaid ka armuline ja hoolitsev isa, keda ei tule ainult karta, vaid ka armastada. Pühas Vaimus on ta alati meie juures. Amen.